

Folkhälsomyndigheten

Antistigmasatsningen inom psykisk hälsa och suicid 2020-2021

Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att under 2020-2021 stärka det främjande och förebyggande arbetet inom psykisk hälsa och suicid med särskilt fokus på att minska stigma på regional nivå. Detta är ett delprojekt inom ett myndighetens övergripande antistigmauppdrag inom området (2019-2021).

De nio regioner som vi vänder oss till har igång någon form av antistigmasatsning eller har motivation för frågan. Arbetet behöver komma igång detta år eftersom regionerna förväntas sprida erfarenheter och lärdomar till kommuner i regionen men även till andra regioner.

Folkhälsomyndigheten ska fördela 15 miljoner i år vilket kommer att ske genom intresseförfrågan, intresseanmälan och dialog. För att kunna delta behöver ett antal kriterier uppfyllas för att säkra en långsiktighet inom området. Utöver medel bistår myndigheten med kunskaps-, process-, metodstöd i utvecklingsarbetet. Vi kommer bland annat att ordna nätverksträffar för deltagande regioner för att utbyta erfarenheter och kunskaper.

Processen

Processen för utvecklingsarbetet sker i flera steg. Folkhälsomyndighetens projektledare för den regionala antistigmasatsningen finns till hands under arbetets gång.

1. *Inventera intresse bland regionerna.*

Folkhälsomyndigheten tar en kontakt med regioner som har igång antistigmainsatser inom psykisk hälsa och suicid eller är motiverade att sätta igång arbetet.

2. *Dialog mellan myndigheten och regionerna om förutsättningarna.*

Folkhälsomyndigheten har tillsammans med uppdragets referensgrupp (bestående av SKR, stigmaforskare, föreningar, regioner) identifierat några förutsättningar som regionerna behöver uppfylla. Detta för att säkerställa kvalitet och långsiktighet i utvecklingsarbetet. Förutsättningarna diskuteras vid ett möte med regionen och myndigheten.

- Identifierat upplevt behov/drivkraft/motivation kring frågan.
- Politiskt beslut och krav på egen delfinansiering finns.

- Regionen ska planera för en långsiktighet i arbetet (mål och insatsen ska bli en del av ordinarie strukturer i verksamheten).
- En samordningsfunktion/samordnare för frågan med tydligt mandat som kan driva satsningen finns/kommer tillsättas.
- Regionen ska sprida sina erfarenheter från insatserna till kommuner i regionen och andra regioner.
- Regionen ska samverka med brukar-, anhörig- och patientföreningar.
- Regionen ska i möjligaste mån utgå från kunskapsbaserat arbete i insatserna.
- Regionen ska under projektperioden delta på nätverksträffar för pilotregionerna som myndigheten arrangerar.
- Regionen ska återrapportera till Folkhälsomyndigheten (delrapport med budgetunderlag) och kontinuerlig föra en dialog med myndigheten.

Den totala summan som varje enskild region kommer att kunna erhålla är beroende av bl.a. hur många regioner som tar del av stödet och kostnaden för de föreslagna insatserna. Eftersom regionernas föreslagna åtgärder kommer att variera kommer även beloppen att skilja sig från region till region. Ingen bestämd summa eller procentsats är satt för regionens delfinansiering. Det ekonomiska stödet från myndigheten kan täcka in en del av samordnarens lön men dock ej hela, utan regionen behöver delfinansiera detta.

3. *Regionerna specificerar inriktningen/fokus på utvecklingsarbetet.*

Myndigheten ber regionerna att ta fram en sammanfattande redogörelse som beskriver satsningens inriktning, målgrupp och budget. Detta görs i en mall som myndigheten tillhandahåller.

4. *Myndigheten bedömer vilka utvecklingsarbeten som uppfyller det som efterfrågats.*

Myndigheten går igenom regionernas redogörelser och gör en bedömning vilka som ska få ekonomiskt stöd och hur mycket varje region får.

5. *Myndigheten tecknar avtal med regionerna.*

Tecknande av avtal mellan myndigheten och regionerna sker enligt framtagen mall.

6. *Regionerna tar fram plan för utvecklingsarbetet.*

Regionerna förväntas ta fram en detaljerad plan av insatserna i utvecklingsarbetet. Den ska innehålla följande som diskuterats fram med uppdragets referensgrupp:

Uppstart

- Mål, delmål och effektmål för insatsen/insatserna.
- Beskrivning av budget för insatsen/insatserna.
- Beskrivning av hur kartläggning och analys av utgångsläget/problembilden ska gå till.
- Beskrivning hur insatsen/insatserna ska implementeras i verksamhetens ordinarie strukturer.
- Beskrivning hur insatserna ska bedrivas långsiktigt efter 2021 (utan finansiering från Folkhälsomyndigheten).

Genomförande

- Beskrivning av insatsen/insatserna; målgrupper, arenor och metoder/arbetssätt.
- Hur samverkan med olika aktörer ska ske t.ex. med kommuner, regioner, näringslivet, civilsamhället inkl. brukarrörelsen.

Uppföljning/utvärdering

- Beskrivning hur satsningen ska dokumenteras kontinuerligt.
- Beskrivning hur satsningen ska följas upp och utvärderas kontinuerligt (metoder, indikatorer, förbättringar).

Spridning

- Beskrivning hur satsningen ska kunna spridas till andra aktörer och arenor t.ex. regioner, kommuner och civilsamhället i syfte att inspirera till antistigmaarbete.

Tidsplan

Utvecklingsatsningen pågår under 2020 till slutet av 2021.

2020 - En dialog förs med regionerna, intresseförfrågan och intresseanmälan, avtal tecknas, utvecklingsarbetet sätter igång

2021 – Utvecklingsarbetet fortsätter, spridning till andra regioner, kommuner i regionen och andra aktörer, uppföljning och utvärdering, slutredovisning.